млого, кату зѣми, казваме, чьловѣкъ сичкы тыя въ съображение си, лесно можи да ся убѣди, чи млого рѣчи ни ся прѣдставѭть отъ изслѣдователы тѣ съвсѣмъ съ друго гласопройзношение отъ истинно то имъ, а млого рѣчи ни ся прѣдставѭть кату едни и несложни, кои кату ся разложѭть и разглобѭть, виждѫть ся іавно двѣ, тры или повѣчь. Такова нѣшто можи ся срѣшна твьрдѣ чясто въ сравнение то българскаго іазыка съ самскрытаго и зандскаго.

Asahê или *Asahnê*. Ные чьтемы *Асахъ* или *Асахнъ* съ *а* отрицатьлно и *сахъ* илу *сухъ*, кое значи не-сѫхнѭштый, не-тлѣнный и приносно: *чистый, святый*. Иста рѣчь съ *а* отрицатьлно има на самскрытъ іазыкъ: *асоха=несѫхняштый*.

Rathvaê, Rathvvê (ные нѣмамы *th=θ*) чьтемы *ратьвъ*, отъ кореннаѭ рѣчь *рат*, коіа въ пьрвобытно значение е *высокъ, голѣмъ*, приносно же *силенъ*; *ратъ=* силна, гелѣма война, бои, ратьвъ=силный, великый, высокый.

На българскый іазыкъ имаме ней подобнѫ другѫ рѣчь *ржть* или *рутъ* высоко бьрдо (*баир* турскы). На зандскы има и рѣчь *ratu=рату*, коіа Anquetil Duperron тьлкува *grand*=великый, а въ самскрытскыи приводъ на Ѩснѫ отъ *Neriosengh—Нериосангх*, тіа сѫшта рѣчь *rathvvê—ратьвъ*, приведена и тьлкувана е съ самскрытскаѭ рѣчь *gouru=гуру*, въ коѭ ся види іавно нашаіа рѣчь *гура*=высочина, какъ то си изговаря народъ *гура* вмѣсту писменное *гора*. Рѣчь убо *rathvvê* е нашее *ратьвъ* и значи великый, силный приносно и проч.

Въ нашъ българскы іазыкъ не ся е увьрдило пройзношение то на придыхатьлны тѣ буквы *th, dh, gh*, кои прѣдставѭть намъ европѣйски тѣ учени индиіанисти, въ самскрыты тѣ и зандскы тѣ рѣчы, пишашти гы съ европѣйскы новы буквы; нъ наши тѣ нѣмогласни или полугласни ѣ, удвоено то отъ него ѣѣ=Ѫ, съставени тѣ ЫІ, ѪѢ=ІѢN, ІѪ=ІѢN, ѦѢ=ЕN ІѦ=ІЕN, съвокупени тѣ И, Ѣ и друг. какъ то Ш, ШТ, Ч, Ц, Ц, а най паче съвъкупени тѣ окончаныя, по нѣколко си на еднѫ рѣчь, кои ся виждѫть странно нѣшто на европѣйскы тѣ учены и имъ давѫть толкова затрудненыя въ значение то, не знаіашти какъвъ граматичьскы рядь да имъ дадѫть, тии сички ся сѫ съхранили въ нашъ българскы живъ говоренъ іазыкъ, какъ то ся виждѫть въ зандскый, и той само можи да бѫди истинный ключь зандскаго іазика. Зандско то же асбукы, кое е писано отъ дѣсно на лѣво, кату ся напиши отъ лѣво на дѣсно, показва цѣлыи почти крои на старобългарско то асбукы, кому за пьрвы изобрѣтатель мечтаѭть Кирила!

Ные штѣмъ има приликѫ да говориме о тому въ обшырность съ примѣры и отъ два та іазыка.

И така зандска та молитва отъ Ѩснѫ, коіа то излага ученый Бурнуфъ (въ commentaire Sur le Yaçna, chap. I. XIII.) е на нашъ чистъ бълг. іазыкъ.

Ето и една отломка, какъ ся сѫ молили стари тѣ Ѩриіани въ поіавление то на Зорѫ тѫ:

—Дьшти Неба, Зоро, въстани и донесь намъ богатства та и твое то богато изобилие.